

Helsingissä 28.10.2016

Maa- ja metsätalousministeriölle

Asia:

SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto haluaa antaa lausuntonsa luonnoksesta ruokapoliittiseksi selonteoksi. Pyydän, että lausuntomme otetaan huomioon asiaa käsiteltäessä.

Kiitämme selontekoa siitä, että eläinten hyvinvointi on otettu linjauksissa huomioon, hyvinvointimerkintä on kirjattu toimenpideohjelmaan ja että kasviperäisen proteiininlähteiden paremman kotimaisen tarjonnan parantaminen on kirjattu tulevaisuuden mahdollisuuksiin ja tavaksi parantaa valkuaisomavaraisuutta. Kiitämme myös kirjausta siitä, että asetettaessa kotimaiselle toiminnalle korkeampi vaatimustaso kuin kilpailijamaille, tulee varmistua siitä, että korkeammasta laadusta saadaan perustasoa parempi hinta.

SEYn näkemyksen mukaan ruokapoliittisessa selonteossa tulisi korostaa nykyistä enemmän eläinten hyvinvoinnin parantamiseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Eläinten hyvinvointi on suomalaisille tärkeää ja kansalaisten odotukset eläinten hyvinvointia parantavia toimia kohtaan ovat korkeat.

Tuore Eurobarometriⁱ osoittaa, että peräti 99 prosenttia suomalaisista ajattelee, että tuotantoeläinten hyvinvointi on tärkeää. Edelliseen vastaavaan tutkimukseen verrattuna huomattavaa on, että kaikista vertailumaista Suomessa kansalaisten halu tuotantoeläinten nykyistä parempaan suojeluun on kasvanut vertailumaista kaikista eniten. Keväällä 2016 julkaistussa Eurobarometrissa 90 prosenttia suomalaisista halusi parempaa suojelua tuotantoeläimille, kun kymmenen vuotta sitten luku oli 67 prosenttia. Kasvu oli Suomessa Euroopan maista kaikkein suurinta. **Maininta Eurobarometrin tuloksista sopisi esim. kappaleeseen 1.1.**

Yksityiskohtaisia kommentteja

Johdanto

Lisätään tavoitteisiin:

- parantaa kuluttajien luottamusta kotimaisen elintarviketuotannon eettisyyteen lihan, maidon, munien ja muiden eläinperäisten elintarvikkeiden osalta,
- suunnata maataloustuotantoa ympäristön kannalta kestäviin tuotantosuuntiin ja kuluttajien ruokavalintoihin,
- nostaa suomalaisten eläinperäisten elintarvikkeiden markkina-arvoa ja asemaa viennissä ottamalla käyttöön kotieläintuotannossa hyvinvointimerkintäjärjestelmä

Lisätään:

Suomen ilmasto-olosuhteissa alkutuotannon kannattavuutta voidaan parhaiten turvata erikoistumalla ja panostamalla tuotettujen elintarvikkeiden, erityisesti eläinperäisten elintarvikkeiden eettiseen laatuun.

Kappale 1.1

Lisätään:

Maailmanlaajuisesti köyhyyden ja nälän vähentäminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen edellyttävät myös pienissä maissa, kuten Suomessa, eläinperäisten elintarvikkeiden tuotannon ja kulutuksen vähentämistä ja kasviperäisen ruoan tuotannon ja kulutuksen lisäämistä.

Märehtijät tuottavat 20 prosenttia maailman kasvihuonekaasuista.

Väestötasolla voidaan helposti näyttää, että eläinperäisten tuotteiden vähentäminen on hyväksi ilmastolle, luonnon monimuotoisuudelle ja globaalien vesivarantojen oikeudenmukaiselle jakaantumiselle.

Kappale 2.3

Lisätään:

Kalankasvatukseen tulee luoda nykynormit ylittävät eläinsuojelulliset ja eettiset säännökset, joiden noudattamista myös tehokkaasti valvotaan. Hyvinvointimerkintäjärjestelmä tulee ottaa käyttöön myös kalankasvatuksessa.

Kappale 2.4

Lisätään:

Mikäli eläinten hyvinvointi priorisoidaan kotieläinkasvatuksessa, myös eläinten sairastuvuus ja lääkintätarve vähenevät.

Kotieläinkasvatuksen digitalisaatio ei saa heikentää kasvattajien velvollisuutta seurata säännöllisesti eläinten hyvinvointia, terveyttä ja pito-olosuhteiden turvallisuutta.

Kappale 2.5

Lisätään:

- investointi- ja muiden tukien ehdoissa lisätään eläinten hyvinvointipainotuksia sekä valvonnan kattavuutta ja tehoa. Rikkomuksiin puututaan nopeasti ja vaikuttavasti.

Kappale 3.4

Lisätään:

- Otetaan käyttöön eläinperäisen elintarviketuotannon hyvinvointimerkintäjärjestelmä.

Kappale 4.1

Lisätään:

- Ruokajärjestelmässä työskentelevien eläinten hyvinvointiosaamista lisätään.

Kappale 4.2

Lisätään:

Kuluttajien ruokatajun kehittämisen ja ylläpitämisen prioriteettina ovat kansanterveydelliset tosiasiat, mikä tuodaan esiin mm. Valtion ravitsemusneuvottelukunnan ravitsemussuosituksissa.

Kansanterveyttä edistettäessä on väistämätön tosiasia, että eläinperäisiä elintarvikkeita, etenkin lihan ja eläinrasvojen kulutusta on vähennettävä.

Myös eläinten hyvinvointivaatimukset on entistä paremmin tuotava esille viljelijöiden koulutuksessa ja neuvonnassa.

Kappale 4.3

Lisätään:

Myös eläinperäisiä aineita sisältämättömät tuotteet ovat uusi, nousevat ruokatrendi, jonka ympärille on mahdollista rakentaa tuotebrändejä.

Moniresistentit bakteerikannat kotieläintuotannossa ovat vakava riski kansanterveydelle, mikä on mm. sianlihan tuotannossa jo osoitettu. Eläinten huonot kasvatusolosuhteet lisäävät sairastavuutta ja mikrobilääkkeiden käyttötarvetta sekä moniresistenttien bakteerien kulkeutumista ihmisväestöön.

Kappale 4.4

Tutkimusta tulisi suunnata myös kasviperäisten proteiini lähteiden uusien lajikkeiden etsintään ja satoisuuden parantamiseen.

Kappale 5

Ruokakulttuurin kehittyminen on globaalisti, mutta myös Suomessa osin seurausta kansalaisten eriarvoistumisesta. Osalle ihmisiä ruoka on osa tietoista identiteetin rakentamista kun taas osalle jokapäiväinen välttämättömyys tai jopa satunnainen tapahtuma, jonka tarkoituksena on eloonjääminen. Eläinperäisten, erityisesti ns. kerskakulutuselintarvikkeiden (esim. hanhen rasvamaksa) käyttö ruokailussa nähdään myös eettisesti arveluttavana.

Kappale 5.1

Lisätään:

Oleellinen osa ruokakasvatusta on välittää lapsille todenmukaista tietoa eläinperäisten elintarvikkeiden koko tuotantoketjusta.

Kappale 6

Lisätään:

Eläinperäisten elintarvikkeiden tarjonta ja hinta määräävät pitkälti kulutustottumuksia. Valtion tukitoimia maataloustuotannolle tulisi enenevässä määrin kohdistaa kansanterveydellisiin, ympäristönsuojellisiin ja eläinten hyvinvointiperusteisiin.

Terveellisyysnäkökohtien korostuessa on todennäköistä, että tulevaisuudessa lihaa syödään vähemmän ja sen rinnalla käytetään muita proteiininlähteitä, kuten härkäpapua, herneitä, viljoja, siemeniä ja sieniä. Tähän tulisi kansalaisia myös monipuolisin toimin ohjata.

Kappale 7

Moniresistentit bakteerikannat kotieläintuotannossa ovat vakava riski kansanterveydelle, mikä on mm. sianlihanuotannossa jo osoitettu. Eläinten huonot kasvatusolosuhteet lisäävät sairastavuutta ja mikrobilääkkeiden käyttötarvetta sekä moniresistenttien bakteerien kulkeutumista ihmisväestöön. Myös zoonosiriskit lisääntyvät epähygieenisissä ja liian tiheään täytetyissä eläintenpitopaikoissa. Salmonella, mutta myös mm. prionisairaudet ja ehec ovat merkittävä riski, joka tulee ottaa huomioon.

Kappale 7.2.

Lisätään:

- lisätään eläinten hyvinvointipainotuksia sekä valvonnan kattavuutta ja tehoa. Rikkomuksiin puututaan nopeasti ja vaikuttavasti. Käytetään tätä vientivalttina.

Kappale 8

Suurin uhka elintarvikkeiden riittävyydelle maailmanlaajuisesti on lihankulutuksen nykytaso kehittyneissä maissa sekä kulutuksen nousu muissa maissa.

Kappale 8.2 ja 8.3

Lisätään:

Eläinperäisten elintarvikkeiden kulutusta on vähennettävä ja varattava olemassa oleva peltoala yhä enenevässä määrin kasviperäisten elintarvikkeiden tuotannolle.

Kappale 9.2

”Osa väestöstä kuitenkin painottaa ensisijaisesti muita asioita, kuten elintarvikkeiden hintaa.”
-> On subventoitava elintarvikkeita, jotka on tuotettu kestävästi sekä eläineettisestä että ympäristönsuojelullisesta näkökulmasta.

Eläinten hyvinvointimerkinnän edistäminen tulisi nostaa raportissa näkyvämpään asemaan.

Kappale 9.3

”Taloudellisten mittareiden rinnalla hankintoja **tulee** tarkastella ruuan laadun, ravitsemuksen, **eläinten hyvinvoinnin**, tuoreuden, sesonginmukaisuuden, kestäväen kehityksen sekä paikallisuuden näkökulmasta.”

Maria Lindqvist
vs. toiminnanjohtaja
SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto
maria.lindqvist@sey.fi
+358 (0)50 371 2740

---

¹ Attitudes of Europeans towards Animal Welfare:
<http://www.eurogroupforanimals.org/wp-content/uploads/2016/02/Eurobarometer-2016-Animal-Welfare.pdf>

